

Stokke Rotaryklubb

President Hans Martin Bærefjell

Månedsbrev mars 2017

Møtedato: 2.3.2017

	Hans Martin åpnet møte med et sitat fra idrettens verden
Gjester:	Foruten foredragsholder Audun Tjomsland var det følgende gjester: Arnt Einar Revetal, Hans August Hansen, Egil Andersen, Erik Normann Hansen. Øystein Dammen var ikke tilstede men det ble opplyst at han har takket ja til medlemskap.
Merkedager	26.02.17 fylte Svenn Bigseth 66 år
Rotarystoff	
3-minutt	Dagens 3-minutt ble holdt av Terje Olav. Han tok utgangspunkt i Donald Trump sine første uker og så det mediene hadde skrevet opp mot Rotary sine 4 spørsmål. På de temaene som kom fram hadde han ikke bestått noen av de 4 spørsmålene.
Foredrag	<p>Dagens tema var:</p> <p>Historien om Torp flyplass.</p> <p>Den 10.sep 1951 gjestet Eisenhower og Jens Chr. Hauge Stavanger. Der ble det drøften å opprette en militær flyplass i et området i Vestfold. Eisenhower kjente til Jarlsberg Flyplass som var bygget under krigen men på grunn av sin beliggenhet (ligger lavt i terrenget) var ikke Jarlsberg et godt alternativ. Det utkrystaliserte seg derfor snart 2 alternativer. Torp samt Langåker ved Larvik. I starten var det ikke sikkert dette kunne realiseres da et samlet Storting måtte være enig da flyplassen skulle være en base for en fremmed makt på norsk jord. Svaret fra det norske storting var at de ikke kunne tillate amerikanske styrker på norsk jord i fredstid. NATO meldte raskt tilbake at de kunne finansiere en utbygging selv med de norske kravene og tilbø en sum på Kr.: 50 mill.</p> <p>Det var Ragnar Henriksen (kjent av mange i klubben da han var medlem hos oss i mange år) som forsvarte interressene til grunneierne ved Torp. Selv bodde Ragnar på Stavnum.</p> <p>Juli 1956 var det en enkel seremoni på Torp der flyplassen ble erklært åpnet. Det var 2 F-84 jagerfly som presis kl. 11:00 landet med majorene Riegels og Ebbesen ved spakene. Det var de første offisielle landingene på Torp flyplass. I en periode ble flyplassen brukt både til å trekke opp seilfly samt post og avistransport.</p> <p>Det var Halvor Fredriksen som var siste militærsjef på Torp. Det ble sakt at flyplassen kunne lagre atomvåpen men det er lite trolig at dette er blitt lagret på Torp.</p> <p>Som sivil flyplass ble den åpnet 5 okt. 1959 av Sandefjords ordfører Fritjof Bøe.</p>

	<p>Det største løftet til Torp kom i 1984 da Bjørn Bettum engasjerte seg i flyplassen. Han spyttet mye penger inn i starten. 1989 var det 105.000 passasjerer som fløy via Torp. Widerøe var en sentral aktør men det kunne gått galt da Widerøe truet å flytte all trafikk til Gjeiteryggen ved Skien. Dette skydes en uenighet vedr hangaren på Torp.</p> <p>1999 ble det bygget et nytt tår til en verdi av 27 mill. Staten hadde anslått kostnadene til 45 mill. i 2003 ble staten tilbudt kjøp av Torp flyplass men de sa nei til kjøp. De mente trafikkgrunnet var for lite. Det var Ole Rambeck som da satt sentralt og var pådriver for et nei. Trafikkgrunnet i 2003 var 135180. I 2015 var trafikken over Torp 1.550.000 så økningen fra 2003 er formidabel.</p> <p>Ryan Air kom til Torp i 1997 og det har nok blitt en viktig aktør for flyplassen.</p> <p>Idag lever Torp grunnet salg av taxfree varer samt parkeringsavgifter. Det er ikke liv laga for en flyplass på Torp sin størrelse hvis Taxfree forsvinner.</p> <p>Hvis noen ønsker å lese mer fra Torp sin historie så har jeg lagt en link under der det står mer om historien enn i dette korte referatet</p> <p>https://www.torp.no/footer/om-torp/historien-om-torp/</p>
--	---

Møtedato: 9.3.17

	Hans Martin åpnet møte med som vanlig et sitat fra idrettens verden
Gjester:	<p>Det var 5 gjester samt foredragsholder</p> <p>Foredragsholder: Cathrine Stangeby Engebretsen. Gjestene var: Erik Normann Hansen, Øystein Dammen, Målfrid Kjær, Anne Britt Greff, Karsten Røsland</p>
Merkedager	09.03.17 ble Egil Karlsen 48 år
Rotarystoff	<p>Tomas og Even reiser denne helgen på PETS</p> <p>Jan, Tore, Øystein samt Bjørn Erik stilte på Barnas Holmenkollidag i Storås for å hjelpe til med skiutlån.</p>
3-minutt	Det var ingen 3-minutt
Foredrag	Dagens foredrag hadde tema: Vestfold Fylkeskomunesprosjekt 2 verdenskrigs kulturminner i Vestfold.

	<p>Foredraget startet med et bilde som nok mange ble overrasket over. Det var fra en fangeleir på Mellom-Bolærne. Dette krigsminne ble mer aktuelt å forske på grunnet tilblivelsen til Færder Nasjonalpark. I 2015 var det et sterkt ønske om å sette kulturminnene fra 2 verdenskrig på agendaen. Det er i dag en stor utstilling vedr. Kulturminnene og det anbefales å ta en tur hvis dette er av interesse. Det var mange firmaer som tjente seg rike på å bygge for Tyskerne og i Tønsbergregionen var det mange lokale som tok jobber og det var faktisk flere norske enn tyske firmaer som jobbet for Tyskerne. Det viste seg at det var en stor jobb for de som satte i gang med registreringen av krigsminner fra 2 verdenskrig. Det var veldig lite som var registrert fra krigens dager. Leiren på Mellom-Bolærne er en viktig leir. Den ble på slutten av krigen brukt som dødsleir Det var stort sett fanger fra østfronten spesielt fanger fra Sovjet, men også mange fra Ukraina. 150.000 krigsfanger ble sendt til Norge for å jobbe for Tyskerne. Disse ble fordelt på ca 500 leire. Det var strengt forbudt å hjelpe fangene men mange norske klarte å smugle inn mat og klær. Dette til stor glede for de som fikk hjelp. Ca 3,3 mill ut av 5,7 mill sovjetiske borgere som ble tatt til fangenskap døde som krigsfanger under krigen.</p> <p>Det fantes 6 kystfort når krigen startet mens det var ca 300 ved krigens slutt. Oddane fort i Brunlannes er et av de best bevarte. Vardås på Nøtterøy er også et godt bevart fort og det kan anbefalles å ta en tur for å se på det som er igjen. De som ble begravet på Mellom-Bolærene ble etter krigen flyttet til nærmeste gravlund. Totalt i Norge ble 8000 døde flyttet og mange av disse ble flyttet til Vestre Gravlund i Oslo. Flyttingen etter krigen ble ikke sett på av alle som uproblematisk. Det var mange som hadde lovet fangene å ta vare på graven hvis de skulle dø og ved flytting til Oslo var dette ikke mulig. Her havnet alle i en massegrav. Vi har veldig liten kunnskap om flyttingen her i syd. Det var noe bedre registrering i nord. Krigsgraver har et helt spesielt vern. De skal ligge mye lengre enn vanlige norske graver. Dette grunnet internasjonale avtaler. Etter at de startet opp med arkeologiske søk på Mellom-Bolærne er det gjort flere funn fra gravplassen. Blandt annet er en ID-brikke funnet samt en tann. Dette beviser at flyttingen til nærmeste gravlund ikke ble gjort på en nøyaktig måte.</p>
Utlodning, inntekt	1640

Møtedato: 16.2.2017

	Hans Martin ledet møte
--	------------------------

Gjester:	Gjester: Tore Bjørnstad, Egil Andersen, Gro Eide, Øystein Dammen, Kjetil Horgmo, Hans August Hansen, Siw Abrahamsen. Anne Britt Greff, Runde Hegg, Erik Normann Hansen, Frida Sandvik, Inger Marie Solberg samt Caroline som er utvekslingsstudent hos Jarlsberg RK men bor hos Thomas og Astrid.
Merkedager	Det var ingen merkedager
Rotarystoff	Det var ikke noe Royary stoff denne gangen.
3-minutt	Ingen 3-minutt
Foredrag	<p>Dette ver et møte som i sin helhet var myntet på potensielle nye medlemmer. Medlemskomiteen hadde ansvaret og hadde satt sammen et bra og informativt program.</p> <p>Vidar Aarvold startet med å ta oss gjennom de temaene som skulle gjennomgås og ga deretter ordet til Hege.</p> <p>Hennes ansvar var å fortelle om klubbens historie. Stokke Rotary klubb ble stiftet i 1958. Idag er det Per Grønnerud som er lengst nålevende medlem. I 1998 ble det åpnet opp for kvinnelige medlemmer men det var ikke uten en hvis motstand. Noen av medlemmene meldte seg ut grunnet dette. Det var Hege samt Gro som ble de første kvinnelige medlemmene i klubben. I 1976 fikk vi 2 vennskapsklubber. Hjo i Sverige samt Fjerretslev i Danmark. Fjerretslev har siden skiftet navn til Han Herred Rotary klubb. Vi har hvert annet år vennskapstreff noe som går på rundgang. I år er det Hjo i Sverige som har ansvaret for treffet.</p> <p>Etter Hege overtok Svein Erik og han tok oss gjennom Rotary Internationale historie. Hver klubb er selvdrevne men må følge lovverket til RI.</p> <p>Etter Hege og Svein Erik som hadde belyst det historiske bilde av Rotary ble fokus satt på klubbens indre liv.</p> <p>Det var Linde som var først ut men sine betraktninger på hvordan det ble jobbet i Programkomiteen</p> <p>Deretter fulgte Roar fra Kameratskapskomiteen, Olav fra Pr og Informasjonskomiteen, Hege tilbake men nå med fokus på Internasjonal komite og til slutt Vidar fra medlemskomiteen.</p> <p>Som en avslutning på det hele tok Hans Martin oss gjennom de ting som nå er opp til diskusjon i RI og som nok vil endre på noen av vår lover og regler.</p> <p>Arnfinn var nettopp kommet tilbake fra et Friendship arrangement og fortalt om alle de freindshipene som finnes i Rotary. Alt fra ski som Arnfinn er medlem av til frimerke interesserte. Det finnes nesten et friendship for alle kategorier. Et hyggelig og informativ kveld som sikkert var av interesse for aktuelle nye medlemmer.</p>

Møtedato: 23.3.17

	Hans Martin ledet møte
Gjester:	Det var kun en gjest utenom ledsagere til medlemmer. Vi hadde igjen besøk av Caroline (utvekslingsstudenten)
Merkedager	Det var ingen merkedager men Roat ble overrekket blomster for rundet 50 år den 19 mars
Rotarystoff	Ingen Rotarystoff
3-minutt	
Foredrag	<p>Det ble en meget fin kveld. Kameratskapskomiteen med Roar i spissen hadde gjort et meget godt arbeid. Vi kom til pent dekkede bord med dertil pent antrukket serveringspersonal. Vi var igjen tilbake til de hvite jakkene som var godt kjent av de «gamle» medlemmene. Det følte nesten litt høytidlig da vi så de i bruk igjen.</p> <p>Torskemiddagen startet med sangen Velkommen til bords som er ført i penn av vårt medlem Kjell Skeie.</p> <p>Torskevisen var også på sanglisten og den ble akkompagnert av Britt på piano. Middagen som besto av torsk, lever samt rogn med dertil hørende grønnsaker samt poteter ble servert 2 ganger så det var ingen som gikk sultne hjem denne kvelden. Passende vin var innkjøpt av Geir med god assistanse fra våre hyggelige vinmonopol betjeningene. De er alltid så flinke til å rettlede i vinvalg.</p> <p>Mellom serveringene kom både Roar samt Kjell Skeie med historier i sjangeren sanne og usanne men den ene sjangeren var like morsom som den andre. Kjell sin erfaring med svigerfars store ønske om torskeshode var så morsom at mange rundt bordene hadde problemer med å slutte å le. Roar sin historie om pappaen samt sønnen sin ferd langs brygga i Tønsberg var også av den kostlige slaget. At pappaen fort skiftet båtlaget fra Yacht til Pram når han måtte stave den første for sønnen kjenner vel flere seg hjemme i. Hjemmelaget karamellpudding med kaffe som følgesvenn sto ikke tilbake fra hovedretten. Ei gjorde Lars sin takke for maten tale. Det er mange som er meget glade for det løftet de nye medlemmene har bidratt med. Talen for maten som Lars holdt står ikke tilbake for noen som før er levert i regi av Stokke Rotarys medlemmer.</p> <p>Takk for et fint arrangement og vel blåst kan vi si til kameratskapskomiteen. Vi gleder oss allerede til neste år.</p>

Utlodning, inntekt	Det var ingen utlodning idag
--------------------	------------------------------

Møtedato: 30.3.17

	Det var Thomas som ledet møte grunnet fravær for Hans Martin
Gjester:	Vi hadde følgende gjester: Erlend Larsen (foredragsholder) Erik Normann Hansen, Tore Bjørnstad, Runde Hegg, Astrid Revetal Kolbekk, Arnt Einar Revetal, Anne Arveschaug (fra Jarlsberg Rotary Klubb) samt utvekslingsstudent Caroline.
Merkedager	Der var ingen merkedager
Rotarystoff	Vi har fått en innbydelse fra Hjo Rotaryklubb som skal ha trekanttreffet denne gangen Det skal vær 8-9-10 september.
3-minutt	
Foredrag	<p>Det var Erlend Larsen som skulle holde foredrag over tema. Oslofjordens befestninger.</p> <p>Han startet med å si at han nettopp var kommet hjem fra USA der han hadde besøkt sin datter som var på utveksling gjennom Rotary. Han hadde vært hjemme hos foreldrene til Caroline som nå bor hos Astrid og Thomas.</p> <p>Norge hadde vært i forskjellige unioner fra slutten av 1300 tallet da Håkon Magnusson døde. Han regnes som den siste kongen i det gammelnorske kongedømme. Norge gikk da inn i en periode som senere ble kalt 400-årsnatten. Disse 400 årene regnes fra Håkon Magnussons død og fram til Kjelfreden i 1814.</p> <p>Siden Norge var i union med Danmark og Danmark tapte krigen mot Napoleon måtte Fredrik VI Norge som krigsbytte til Sverige.</p> <p>Riksakten som bestemte konstitusjonelle forhold mellom Sverige og Norge ble godkjent av begge land i 1815. Her ble det bestemt at vi kunne ha egen grunnlov men felles konge.</p> <p>Fredrik Stang som var født på Rostad i Stokke i 1808 ble landets første statsminister.</p> <p>Gjennom hele 1800 tallet vokste nasjonalfølelsen og på slutten av 1800 tallet var den meget sterk. Både i 1892 samt 1895 prøvde vi å komme oss ut av unionen med Sverige men begge ganger mislyktes det grunnet Sveriges overlegene</p>

militærmakt. Det var tydelig at Norge på den tiden hadde for svakt forsvar til å sette makt bak kravet. Venstre var sterkest mot et sterkt forsvar. I 1895 mot alles overraskelse skiftet de og gikk for å bygge opp forsvaret. Dette gjorde at Norge etter hvert kunne sette makt bak sine krav. Det er viktig å ha et forsvar som kan beskytte demokratiet. I slutten av 1890 ble det bygget 4 panserskip til en kostnad på 19 mill kroner. På den tiden utgjorde den summen 20% av Norges statsbudsjett. Bakgrunnen for at det vokste fram et sterkt ønske om å komme ut av unionen med Sverige lå i en sterk handelsflåte. Alt på den tiden var Norge nr. 7 på verdenshavene. Det vokste fra en sterk selvstendig kultur der ikke minst forfattere samt malere, som var fremgangsrike på den tiden, sto bak dette. I 1903 ble Bjørnson tildelt Nobels litteraturpris. Slik situasjonen var i verden så var både Sverige samt Russland en trussel. Det ble satt i gang en opprustning av forsvaret på flere fronter og Krag-Jørgensen startet produksjon av gevær på Kongsberg. Dette var høyteknologi på sin tid.

Denne opprustningen gjorde inntrykk langt utover landets grenser. England, Tyskland samt Russland var sterkt imot at Norge skulle bryte ut av unionen. Årsaken til dette var av forskjellig art. England grunnet frykt for sitt monarki da det ikke var sikkert at Norge hvis de ble selvstendige ville velge en monarkiløsning. Mens Russland fryktet at hvis Norge brøt ut av en union hva ville da skje i Russland. Ville stater også der kreve selvstendighet.

Venstre var på denne tiden for en «beslutningslinje» mens høyre «den lange lovlinje» som betød at beslutningen om å gå ut av unionen måtte innom 3 storting. Kompromisset ble « en kort lovlinje « med eget konsulatvesen fra 1. april 1906.

Det skjedde mye i 1905. Regjeringen Hagerup søkte avskjed i mars. Dette for å framprovosere et eventuelt brudd med Sverige. Grunnloven inneholdt et avsnitt om stabilt styreform i Norge og hvis kongen ikke klarte å håndtere det kunne unionen brytes. Det var dette kapitlet som den sittende makt spilte på i disse månedene. I august var det en folkeavstemning som resulterte i at kun 184 personer stemte mot unionsoppløsning. 26. oktober frasa kong Oscar II seg Norges trone og 18 november velges enstemmig prins Carl av Danmark til Norges konge av Stortinget. Den 25. november ankommer den nye kongefamilien Norge. 27. november avlegger den nye kongen som har valgt navnet Kong Haakon ed til forfatningen under en høytidlighet i Stortinget. Unionsoppløsningen med Sverige er et faktum og Norge et selvstendig rike.